
Dokument zasedanja

A8-0046/2018

27.2.2018

POROČILO

o regijah EU, ki zaostajajo v razvoju
(2017/2208(INI))

Odbor za regionalni razvoj

Poročevalka: Michela Giuffrida

KAZALO

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽITEV	12
MNENJE ODBORA ZA KMETIJSTVO IN RAZVOJ PODEŽELJA	14
MNENJE ODBORA ZA RIBIŠTVO	20
INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU	27
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU	28

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o regijah EU, ki zaostajajo v razvoju (2017/2208(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 174, 175 in 176 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju Uredbe št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 103/2006¹,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o posebnih določbah za podporo cilju „evropsko teritorialno sodelovanje“ iz Evropskega sklada za regionalni razvoj²,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 14. decembra 2015 o vlaganju v delovna mesta in rast – za kar največji prispevek evropskih strukturnih in investicijskih skladov (COM(2015)0639),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. oktobra 2013 o vplivu proračunskih omejitev za lokalne in regionalne oblasti glede izdatkov strukturnih skladov EU v državah članicah³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. julija 2016 o pripravah na povolilno revizijo večletnega finančnega okvira 2014–2020: prispevek Parlamenta pred predložitvijo predloga Komisije⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. februarja 2017 o vlaganju v delovna mesta in rast – za kar največji prispevek evropskih strukturnih in investicijskih skladov: ocena poročila v skladu s členom 16(3) uredbe o skupnih določbah⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. junija 2017 o okrepljenem sodelovanju s partnerji in prepoznavnosti uspešnosti delovanja evropskih strukturnih in investicijskih skladov⁶,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. junija 2017 o gradnikih kohezijske politike

---

¹ UL L 347, 20.12.2013, str. 320.

² UL L 347, 20.12.2013, str. 259.

³ UL C 181, 19.5.2016, str. 29.

⁴ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0309.

⁵ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0053.

⁶ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0245.

EU po letu 2020¹,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. oktobra 2017 o dokumentu za razmislek o prihodnosti financ EU²,
  - ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 10. aprila 2017 o konkurenčnosti v regijah z nizkimi dohodki in nizko rastjo – poročilo o regijah, ki zaostajajo v razvoju (SWD(2017)0132),
  - ob upoštevanju predhodnih pogojenosti za strategije pametne specializacije,
  - ob upoštevanju sedmega poročila o ekonomski, socialni in teritorialni koheziji, ki ga je Komisija objavila 9. oktobra 2017,
  - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za regionalni razvoj ter mnenj Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja in Odbora za ribištvo (A8-0046/2018),
- A. ker je dolga gospodarska kriza na območju EU negativno vplivala na gospodarsko rast na regionalni ravni, čeprav je kohezijska politika s približno tretjino proračuna EU prispevala h krepitvi rasti in ustvarjanju delovnih mest ter k zmanjšanju razlik med regijami v EU; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj v okviru evropskega semestra ponovno preuči možnosti regionalnega in nacionalnega sofinanciranja iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov ter njegovega učinka na nacionalne javne primanjkljaje;
- B. ker je kohezijska politika, ki se izvaja prek Evropskega sklada za regionalni razvoj, Evropskega socialnega sklada in Kohezijskega sklada, glavna politika EU za naložbe, rast in razvoj, ki je usklajena s cilji strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast ter katere cilj je zmanjšati gospodarske, socialne in ozemeljske razlike med regijami, spodbujati konvergenco ter s tem izboljšati kakovost življenja evropskih državljanov;
- C. ker so glavni cilji Evropskega sklada za regionalni razvoj, Evropskega socialnega sklada in Kohezijskega sklada za obdobje 2014–2020 naložbe, ki spodbujajo rast in ustvarjanje delovnih mest ter so namenjene krepitvi trga dela, regionalnih gospodarstev in evropskega teritorialnega sodelovanja ter izboljšanju čezmejnega, mednarodnega in medregionalnega sodelovanja znotraj Evropske unije, nenazadnje pa tudi zmanjšanju razvojnih razlik med posameznimi regijami Evrope;
- D. ker po podatkih iz poročila Komisije o regijah, ki zaostajajo v razvoju, 47 regij, ki pripadajo 8 državam članicam, zaostaja v razvoju; ker poročilo lahko pripomore k boljšemu razumevanju zapletenosti izzivov, s katerimi se soočajo regije, ki zaostajajo v razvoju, in bi torej moralo biti na voljo v vseh uradnih jezikih EU;
- E. ker ima kohezijska politika v vseh regijah, ki zaostajajo v razvoju, pomembno vlogo, in

---

¹ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0254.

² Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0401.

v večini teh regij zajema zelo visok delež javnih naložb;

- F. ker so v regijah, ki zaostajajo v razvoju, stopnje produktivnosti, zaposlenosti in obiskovanja šole nižje kot v drugih regijah iste države članice;
- G. ker Evropska komisija v svojem poročilu razlikuje dve vrsti regij, ki zaostajajo v razvoju: „regije z nizko rastjo“, med katere sodijo manj razvite regije in regije v tranzitu, ki se v obdobju 2000–2013 niso približale povprečju EU, v državah članicah, katerih BDP na prebivalca po standardu kupne moči je bil v letu 2013 nižji od povprečja EU, kar pomeni skoraj vse manj razvite regije in regije v tranzitu v Grčiji, Španiji, Italiji in na Portugalskem, in „regije z nizkim dohodkom“, med katere sodijo vse regije, katerih BDP na prebivalca po standardu kupne moči je bil v letu 2013 nižji od 50 % povprečja EU, kar pomeni številne manj razvite regije v Bolgariji, na Madžarskem, Poljskem in v Romuniji;
- H. ker regije z nizko rastjo v primerjavi z regijami z nizkimi dohodki, ki na splošno ohranjajo svoj razvojni potencial, trpijo zaradi gospodarske stagnacije, zlasti zaradi upada javnih in zasebnih naložb;
- I. ker regije, ki zaostajajo v razvoju, v primerjavi z drugimi regijami bolj trpijo zaradi pomanjkanja javnih in zasebnih naložb, kar je povezano tudi s potrebo po spoštovanju obveznosti vračanja javnega dolga, ki jih nalaga pakt za stabilnost;
- J. ker je v regijah, ki zaostajajo v razvoju, pogosto zaznati pomanjkanje strukturnih reform, kar zmanjšuje učinek že tako omejenih javnih naložb;
- K. ker imajo regije, ki zaostajajo v razvoju, močno pomanjkljivo infrastrukturo na področju javnega prevoza, gospodarstva in energetike in potrebujejo učinkovitejše in uspešnejše naložbe;
- L. ker Komisija meni, da je potrebna tesnejša povezava med kohezijsko politiko in priporočili za posamezne države v okviru evropskega semestra;
- M. ker se regije, ki zaostajajo v razvoju, in zlasti regije z nizkimi dohodki, pogosto soočajo z množičnim odseljevanjem mladih in kvalificiranih delavcev, ki so nujni vir gospodarskega in družbenega oživljanja teh območij, zato so te regije manj privlačne z vidika zaposlovanja in naložb;
- N. ker bi bilo treba pojma regije z nizkimi dohodki in regije z nizko rastjo natančneje opredeliti
- O. ker je ozaveščenost končnih uporabnikov o regionalnih in lokalnih programih, ki jih financira EU, bistvena ne glede na ravni financiranja v določeni regiji;
- P. ker sta dobro upravljanje in učinkovita javna uprava v regijah, ki zaostajajo v razvoju, potrebna, saj znatno prispevata k ustvarjanju pogojev za gospodarsko rast; ker bi zmanjšanje prevelikega števila pravil in nadzora ter dolžine in zapletenosti postopkov, pa tudi boljša uporaba orodij informacijske in komunikacijske tehnologije, prispevali k povečanju učinkovitosti in dobrega upravljanja v regijah, ki zaostajajo v razvoju;

- Q. ker imajo na podlagi sedmega poročila o ekonomski, socialni in teritorialni koheziji regije, ki zaostajajo v razvoju, najnižji evropski indeks kakovosti upravljanja, kar pomeni, da je učinek javni uprav manjši;
- R. ker so za dobro poučeno, preglednejše, nepristransko in pravičnejše politično odločanje pomembni zanesljivi, posodobljeni in razčlenjeni številčni in statistični podatki;
- S. ker bi bilo treba v regijah, ki zaostajajo v razvoju, zmanjšati ovire za rast in infrastrukturne vrzeli;
- T. ker se mala in srednja podjetja v regijah, ki zaostajajo v razvoju, financirajo z veliko višjimi obrestnimi merami in ker ta podjetja težje pridobijo bančna posojila za sofinanciranje projektov evropskih strukturnih in investicijskih skladov;
- U. ker v štirih od petih regij, ki zaostajajo v razvoju, najmanj 25 % prebivalcev živi v mestu ali na območju, od koder se vsak dan vozijo v mesto (funkcionalno mestno območje), in ker v eni od petih regij, ki zaostajajo v razvoju, živi več kot 50 % prebivalcev na funkcionalnem mestnem območju;
- V. ker tradicionalne dejavnosti, kot so mali obrtni ribolov ali malo obrtno kmetijstvo, opredeljujejo identiteto in način življenja na večini obalnih in podeželskih območij v regijah, ki zaostajajo v razvoju, in so gospodarsko, ozemeljsko in družbeno pomembne; ker so razvojne strategije potrebne za povečanje zmožnosti za zadržanje in pritegnitev talentov, sprejetje novih tehnologij in spodbujanje novih naložb;
1. pozdravlja dejstvo, da je Komisija predstavila delovni dokument svojih služb o konkurenčnosti v regijah z nizkimi dohodki in nizko rastjo – poročilo o regijah, ki zaostajajo v razvoju; poudarja, da so v poročilu predlagane nekatere pozitivne rešitve za podpiranje gospodarske rasti, trajnostnega razvoja in ustvarjanja delovnih mest v teh regijah; nadalje poudarja, da analiza o njihovi konkurenčnosti pomembno prispeva k prihodnjim razpravam o kohezijski politiki;
  2. pozdravlja izvajanje pilotnih pobud za regije, ki zaostajajo v razvoju, v dveh regijah v Romuniji in dveh regijah na Poljskem (v slednjih s podporo Svetovne banke), zlasti z opredelitvijo strateških prednostnih nalog ter konkretnih, hitro izvedljivih ukrepov; z zanimanjem pričakuje objavo rezultatov;
  3. poudarja, da je kohezijska politika bistvena za zagotavljanje in spodbujanje javnih in zasebnih naložb v vseh regijah EU, in sicer neposredno ali z ustvarjanjem ugodnih pogojev za naložbe; poudarja, da mora EU kot celota za spodbujanje splošno usklajenega razvoja izvajati ukrepe za okrepitev svoje ekonomske, socialne in teritorialne kohezije, s katerimi bo zmanjšala razlike v stopnji razvoja v različnih regijah in zaostalost regij, ki najbolj zaostajajo v razvoju;
  4. poziva Komisijo, naj opredeli regije, ki zaostajajo v razvoju, na ravni NUTS III, na podlagi splošnih gospodarskih in družbenih razmer, in naj natančneje usmerijo financiranje teh območij v skladu s programskimi cikli evropskih strukturnih in investicijskih skladov;
  5. poziva Komisijo in države članice, naj za različne regije, ki zaostajajo v razvoju,

oblikujejo prilagojene strategije, programe in ukrepe, ob upoštevanju teženj in podregijskih neenakosti, saj se poti, po katerih regij z nizkimi dohodki in regij z nizko rastjo, ter izzivi, s katerimi se soočajo, zelo razlikujejo glede na njihove posebnosti, pri čemer naj uporabijo strategijo pametne specializacije, pospešijo njihovo konvergenco in zagotovijo najboljše rešitve za ustvarjanje delovnih mest, gospodarsko rast in trajnostni razvoj na teh območjih; meni, da bi bilo treba te strategije, programe ali ukrepe uskladiti z agendo za mesta, saj te regije niso le podeželska območja;

6. poudarja, da je brezposelnost, zlasti mladih, še vedno izjemno visoka ter poleg nizke stopnje razvoja malih in srednjih podjetij ter naložb vanje eden najhujših in najbolj perečih problemov v veliki večini regij, ki zaostajajo v razvoju; poudarja, da so srednje- in višješolsko izobraževanje, strokovno usposabljanje na delu in prenos znanja bistveni za boj proti zaskrbljujoči ravni brezposelnosti in razširjenemu odseljevanju mladih iz teh regij; poudarja pomen izobraževanja in usposabljanja ter večjih naložb glede na potrebe in razvoj malih in srednjih ter družinskih podjetij; meni, da vključitev mladih vodi k večji uspešnosti, saj imajo pogosto inovativne rešitve;
7. ugotavlja, da delovna sila, ki je izobražena in usposobljena v skladu s potrebami regionalnega gospodarstva, močno vpliva na konkurenčnost, produktivnost in privlačnost trga dela, ki se nato lahko razvije v okolje rasti in odprtosti za javne in zasebne naložbe; meni, da bi bilo treba v tem okviru upoštevati sedanje razmere v regijah, ki zaostajajo v razvoju, zlasti negativno stopnjo migracij in njen negativen vpliv na zaposlovanje; poudarja vlogo, ki jo v regijah, ki zaostajajo v razvoju, imata kmetijstvo in ribištvo, saj prek spodbujanja družinskih podjetij in ustvarjanja delovnih mest ter lajšanja družbene vključenosti zagotavljata oskrbo s hrano in prehransko varnost;
8. ugotavlja, da je postala diverzifikacija za kmete in ribiče nujna, zlasti v regijah, ki zaostajajo v razvoju, saj omogoča dodatne vire dohodka in spodbuja gospodarsko in okoljsko trajnostne dejavnosti; vendar ugotavlja, da diverzifikacija ne more nadomestiti bolj tradicionalnih dejavnosti, kot je trajnostno ribištvo; spodbuja države članice ter regionalne in lokalne organe, naj podpirajo projekte modrega gospodarstva in podobne projekte ter tako pomagajo ljudem v regijah, ki zaostajajo v razvoju, da razvijejo okoljsko trajnostne vire dohodkov;
9. upa, da se bodo pri izvajanju strategije EU 2020 na področju zaposlovanja, izobraževanja in usposabljanja, pa tudi prihodnje dolgoročne strategije EU in njenih ciljev, še nadalje ustrezno upoštevale posebne potrebe regij, ki zaostajajo v razvoju, s poudarkom na stalnem zaostanku v infrastrukturi in razvoju človeškega kapitala, posebno pozornost pa je treba nameniti tudi stopnji zgodnje opustitve šolanja in njenim negativnim posledicam za zaposlovanje; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj preuči učinek morebitnega povečanje stopnje sofinanciranja Evropskega socialnega sklada v prihodnjem finančnem obdobju;
10. meni, da je treba pri načrtovanju in izvajanju programov evropskih strukturnih in investicijskih skladov najti pravo ravnovesje med strukturnimi ukrepi, socialnimi politikami in industrijskimi politikami, da bi spodbudili gospodarsko rast, trajnostni razvoj in ustvarjanje delovnih mest, in sicer s kombiniranjem nepovratnih sredstev in finančnih instrumentov ter s pritegnitvijo finančne podpore, s čimer bi prispevali k

obravnavanju preostalih pomanjkljivosti; v zvezi s tem poudarja, da bi finančni instrumenti z nižjim tveganjem lahko imeli prednost pred tistimi z višjim tveganjem, kjer gospodarski obeti to dopuščajo;

11. poudarja, da lahko kohezijska politika služi kot korektivni instrument za popravo vrzeli in neravnovesij na področju konkurenčnosti ter makroekonomskih neravnovesij med regijami ter omogoči oblikovanje privlačnega in trajnostnega okolja za podjetja in državljane; poudarja, da so v regijah z nizko rastjo največje ugotovljene težave dostop do kredita, zagotavljanje spoštovanja pogodb in zaščita manjšinskih naložb, medtem ko so v regijah z nizkimi dohodki največja težava odprava nesolventnosti, dobava električne energije ter zagotavljanje spoštovanja pogodb;
12. ugotavlja, da so regije, ki zaostajajo v razvoju, pod velikim migracijskim pritiskom; meni, da je prispevek evropskih strukturnih in investicijskih skladov za reševanje tega vprašanja lahko uspešen le, če se dejansko spoštuje tudi načelo solidarnosti; meni, da morajo biti begunci in migranti pod mednarodno zaščito deležni ustreznega usposabljanja in izobraževanja, da se bodo lahko vključili na trg dela;
13. ugotavlja, da so številne težave regij, ki zaostajajo v razvoju, podobne težavam v najbolj oddaljenih regijah; zato pozdravlja strategijo, ki jo Komisija predlaga v sporočilu z naslovom Trdnjše in prenovljeno strateško partnerstvo z najbolj oddaljenimi regijami EU¹;
14. meni, da bi lahko v okviru kohezijske politike uporabili merila demografskega in socialnega razvoja, kot je na primer indeks regionalnega socialnega napredka, ter okoljska in druga merila, in jih poleg BDP vključili v prihodnja poročila Komisije o regijah, ki zaostajajo v razvoju, da bi zagotovili, da bodo te regije izpolnile svoj potencial;
15. poudarja negativne posledice gospodarske in finančne krize, zlasti za regije z nizko rastjo, zaradi česar se je zmanjšala rezerva proračunskih politik, kar je povzročilo omejevanje javnih naložb; na drugi strani poudarja pomen zmanjšanja dolga za odpravo proračunskega primanjkljaja in prilagajanje javnih naložb zahtevam glede rasti;
16. meni, da ima kohezijska politika pozitiven učinek na ustvarjanje rasti in zaposlovanje; poudarja, da bi bilo treba v največji možni meri izvrševati enotno stališče o Paktu za stabilnost in rast, in sicer kar zadeva prožnost pri cikličnih pogojih, strukturnih reformah in javnih naložbah, usmerjenih v izvajanje glavnih strukturnih reform in podobnih projektov, da bi dosegli cilje strategije Evropa 2020; priznava, da je treba pojasniti kontekst in področje izvajanja strukturnih reform v okviru kohezijske politike; vendar ugotavlja, da strukturne reforme v državah članicah in regijah v okviru programov za podporo lahko prispevajo k boljšemu izidu naložb v okviru kohezijske politike;
17. poziva k okrepljenemu ukrepanju, da se poveča konvergenca med vsemi regijami, tudi z namenom, da se zagotovi njihova odpornost na nenadne pretrese;
18. ugotavlja, da je v regijah, ki zaostajajo v razvoju, zlasti v tistih z nizkimi dohodki,

---

¹ Sporočilo Komisije z dne 24. oktobra 2017 (COM(2017)0623).

dostop do kreditov težji zaradi višjih obrestnih mer in do določene mere zato, ker kreditni sistem ne želi prevzemati tveganj; poudarja, da je treba zagotoviti lažji dostop do kreditov, da bi pomagali malim in srednjim podjetjem, spodbujali nove poslovne modele in spodbujali rast v regijah, ki zaostajajo v razvoju;

19. poudarja, kako pomembna so sredstva EU za spodbujanje gospodarske odpornosti in kohezije teh regij, skupaj s konkurenčnostjo, naložbami in priložnostmi za sodelovanje; zato priznava prispevek lokalnih akcijskih skupin pri oblikovanju lokalnih strategij; predlaga, da Komisija razmisli o možnosti, da bi predlagala dodelitev večjega deleža podpore lokalnemu razvoju, ki ga vodi skupnost, tako pa prispevali k reševanju izzivov in izgradnji zmogljivosti; ponovno opozarja, da so v regijah, ki zaostajajo v razvoju, pogosto težave pri dostopu do financiranja, pride pa tudi do birokratskih in upravnih zamud, ki ovirajo delovanje skladov EU;
20. meni, da bi lahko iskali pozitivne spodbude za regije v sedanjem okviru makroekonomskih pogojev, ki jih narekuje evropski semester;
21. upošteva pomen dobrega ekonomskega upravljanja za splošno uspešnost evropskih strukturnih in investicijskih skladov, končna cilja pa sta odprava pomanjkljivosti in preprečevanje zamud; v zvezi s tem podpira potrebo, da se analizira in nato pregleda smisel povezave med evropskim semestrom in kohezijsko politiko;
22. meni, da solidarnost, večja institucionalna zmogljivost, spoštovanje načela dobrega upravljanja in večja povezanost in digitalizacija v teh regijah znatno vplivajo na gospodarsko rast ter učinkovitejšo in uspešnejšo porabo obstoječih sredstev; zato opozarja na vprašanje podpiranja in izboljšanja kakovosti uprave in institucij v prizadetih regijah; poziva Komisijo in države članice, naj razširijo primere najboljših praks v zvezi z večjo učinkovitostjo javne uprave, saj bi moralo biti glavno priporočilo za regije, ki zaostajajo v razvoju, učinkovito upravljanje;
23. v zvezi s tem poudarja pomen načela partnerstva in upravljanja na več ravneh, ki ga je treba okrepiti ne glede na načelo subsidiarnosti; meni, da je nadvse pomembno, da pri načrtovanju in izvajanju strategij ter posebnih programov in ukrepov za te regije sodelujejo vse ravni upravljanja in deležniki, da se ustvari dejanska evropska dodana vrednost za državljane;
24. ponovno poudarja, kako pomembni so inovacije, digitalizacija in izboljšanje storitev na lokalni ravni (zdravstvo, sociala, pošta) in infrastrukture, kar ustvarja ugodne pogoje in dobro podlago za spodbujanje rasti in krepitev kohezije v regijah, ki zaostajajo v razvoju; meni, da je zagotavljanje hitrih internetnih povezav predpogoj za preživetje podeželskih in gorskih območij; opozarja na potencial večsektorskih projektov, ki spodbujajo gospodarski, socialni in teritorialni razvoj tako, da se izrabijo sinergije med evropskimi skladi;
25. predlaga, da bi bila priporočila po posameznih državah v okviru evropskega semestra večletna, s srednjeročnim nadzorom in pregledi, in bi jih bilo treba razumeti kot pozitivno spodbudo za začetek izvajanja strukturnih reform, ne pa kot instrument, ki bi lahko preprečil dostop upravičencem kohezijske politike, da bi prispevala k skupnim ciljem Unije;

26. meni, da bi bilo treba ukrepe, ki povezujejo uspešnost evropskih strukturnih in investicijskih skladov z dobrim ekonomskim upravljanjem in ki so navedeni v Uredbi (EU) št. 1303/2013, natančno preučiti, tudi ob sodelovanju vseh deležnikov; poleg tega je prepričan, da bi bilo treba ponovno razmisliti o smiselnosti teh skladov v naslednjem programskem obdobju in upoštevati njihovo izvajanje v obdobju 2014–2020; meni, da bi morala Komisija preučiti prilagoditve v zvezi s povezanostjo evropskega semestra s kohezijsko politiko; v zvezi s tem predlaga sistem pozitivnih spodbud z novimi rezervami v novem večletnem finančnem okviru, ki bi lahko služile kot finančni okvir, ki bi ga bilo mogoče uporabiti, ko bi države članice ukrepale v skladu s priporočili za posamezno državo in drugimi zahtevami evropskega semestra;
27. meni, da bi bilo zlasti treba podpreti proizvodne in avtohtone poslovne dejavnosti, ki so značilne za regije, ki zaostajajo v razvoju, vključno s trajnostnim turizmom, krožnim gospodarstvom, lokalnim prenosom energije, kmetijstvom, izdelki in inovacijami, osredotočenimi na MSP; meni, da bi morale sinergije, ki izhajajo iz učinkovitega združevanja financiranja regionalnih in nacionalnih organov ter instrumentov EU, ob uporabi integriranih teritorialnih naložb, prispevati k ustvarjanju gospodarskih priložnosti, zlasti za mlade
28. poudarja, da je pomembno izkoristiti vse priložnosti, ki jih EU ponuja za trajnostni razvoj in rast teh regij; meni, da bi se države članice pri pripravi operativnih in čezmejnih programov sodelovanja morale zlasti osredotočiti na regije, ki zaostajajo v razvoju; opozarja, da je poleg možnosti, ki jih ponuja kohezijska politika, in v skladu z njimi, pomembno spodbujati uporabo skladov v neposredni upravi in Evropskega sklada za strateške naložbe;
29. poudarja pomen zanesljivih, posodobljenih in razčlenjenih statističnih podatkov; zato zahteva, da Komisija in Eurostat zagotovita čim bolj podrobno in geografsko razčlenjene statistične podatke, ki se bodo lahko uporabili za oblikovanje ustreznih evropskih kohezijskih politik, vključno s politikami za regije, ki zaostajajo v razvoju; glede tega pozdravlja informacije iz poročila Komisije;
30. poziva Komisijo, naj preuči možnost pregleda obstoječe povezave med kohezijsko politiko in makroekonomskim upravljanjem, pri čemer jo opozarja, da legitimnost kohezijske politike neposredno temelji na pogodbah in da gre za eno vidnejših evropskih politik in za najpomembnejši izraz evropske solidarnosti ter dodane vrednosti v vseh evropskih regijah; meni, da mora biti povezava med kohezijsko politiko in procesi ekonomskega upravljanja v okviru evropskega semestra uravnotežena, vzajemna in usmerjena v sistem pozitivnih spodbud; podpira večje priznavanje teritorialne razsežnosti, kar bi utegnilo koristiti evropskemu semestru. meni, da bi bilo treba zato najti ravnovesje med ekonomskim upravljanjem in cilji ekonomske, socialne in teritorialne kohezijske politike, določenimi v pogodbah, ter trajnostno rastjo, ustvarjanjem delovnih mest in varstvom okolja;
31. opozarja, da morajo vsi politični akterji priznati vlogo kohezijske politike kot glavnega instrumenta evropske ekonomske politike za spodbujanje javnih in zasebnih naložb, ki upoštevajo posebne ekonomske, socialne in teritorialne posebnosti regij;
32. poziva države članice, naj sprejmejo nacionalne in regionalne strategije za razvoj in programe za pomoč regijam, ki zaostajajo v razvoju, s katerimi bi izboljšali njihove

upravne zmogljivosti upravljanje in druge dejavnike, ki so bistveni za njihovo rast, kot je predlagala Komisija v svojem poročilu; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj državam članicam, regijam in občinam zagotovi tehnično, strokovno in praktično pomoč, da se bo uporabila najboljša praksa in podprla digitalizacija javnih storitev;

33. poziva, naj kohezijska politika še naprej ostaja prednostna naloga Unije in naj se ji tako nameni ambiciozna količina sredstev, tudi ob upoštevanju pritiskov na proračun EU, ter naj se povečajo sinergije z drugimi skladi EU in pritegne dopolnilna finančna pomoč s finančnimi instrumenti v programskem okviru po letu 2020; poudarja, da se vrednote, kot je evropska solidarnost, ki jih predstavlja kohezijska politika, ne bi smele spodkopavati;
34. ponovno opozarja na odgovornost Parlamenta za načrtovanje in odobritev ustreznega zakonodajnega okvira za prihodno kohezijsko politiko; poudarja, da je treba ohraniti glavno vlogo in cilj kohezijske politike v skladu s členom 174 PDEU, ne le za namene približevanja, temveč tudi, da se prepreči, da nekatera ozemlja zaostajajo; poudarja, da je treba poenostaviti pravila in zagotoviti ustrezno ravnovesje med poenostavitvijo politike in ustreznim nadzorom, hkrati pa zmanjšati pretirana upravna bremena; meni, da bi morale Komisijo in države članice preučiti možnost širše uporabe člena 7 Uredbe (EU) št. 1301/2013 o ESRR, in sicer s financiranjem povezave mest z okoliškimi območji v regijah, ki zaostajajo v razvoju;
35. poziva Komisijo, naj bolj podpre razvoj inovativnih sistemov, kot so inovativne strategije za pametno specializacijo, in tako okrepi interakcijo med podjetji, univerzami in raziskovalnimi središči v regijah, ki zaostajajo v razvoju; nadalje poudarja, da so dobro povezana ozemlja bistvenega pomena za raziskovalna partnerstva, vključno s pobudami evropskega partnerstva za inovacije, da bi lahko inovativne prakse dodatno spodbudile trajnostni razvoj kmetijstva in povezanih podjetij v regijah, ki zaostajajo v razvoju;
36. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Evropskemu odboru regij, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, vladam ter nacionalnim in regionalnim parlamentom držav članic.

OBRAZLOŽITEV

Komisarka za regionalno politiko Corina Crețu je junija 2015 začela izvajati pobudo za preučitev dejavnikov, ki omejujejo rast in naložbe v regijah z nizkimi dohodki in nizko rastjo (t. i. regije, ki zaostajajo v razvoju).

Namen tega poročila je opredeliti možne rešitve za podpiranje rasti in povečanje dohodkov v teh regijah.

Gre za 47 regij, ki pripadajo 8 državam članicam. Med njimi so opredeljene:

- regije z nizko rastjo: regije, katerih BDP je blizu evropskemu povprečju, vendar ne dosegajo nobene rasti. Take so med drugim regije v Italiji, Španiji, Grčiji in Portugalski;
- regije z nizkimi dohodki: regije, ki imajo še vedno zelo nizek BDP, vendar kažejo izjemno pozitiven trend rasti. V teh regijah, ki so bile v primerjavi z drugimi regijami na začetku veliko bolj zaostale, kohezijska politika zagotavlja financiranje z odličnimi rezultati (gre za regije v Bolgariji, na Madžarskem, Poljskem in v Romuniji).

Ozadje

Makroekonomski okvir znatno vpliva na regionalno rast. Makroekonomsko neravnotežje, ki ga je povzročila kriza, bi lahko izničilo dve desetletji prizadevanj v okviru kohezijske politike, zlasti v regijah z nizko rastjo, kjer razvoj zavira skrb vzbujajoča raven javnega in zasebnega dolga.

Regije, ki zaostajajo v razvoju, imajo nižje stopnje produktivnosti, obiskovanja šole in zaposlenosti. Na njihovo gospodarstvo negativno vplivata tudi togost trga dela in nedinamično poslovno okolje.

Regionalni inovacijski sistemi, ki niso dovolj razviti, pomanjkanje kvalifikacij in slaba kakovost institucij ogrožajo potencial rasti v teh regijah.

V regijah z nizkimi dohodki se število prebivalstva nenehno zmanjšuje, še posebno zaradi migracij zlasti mladih in kvalificiranih delavcev v regije, ki so zanje z zaposlitvenega vidika privlačnejše.

Javne in zasebne naložbe so se zmanjšale predvsem v regijah z nizko rastjo.

Komisija opredeljuje možne rešitve, med katerimi so boljša povezava med podjetji ter med podjetji in visokošolskimi zavodi, naložbe v infrastrukturo in usposabljanje, boljša povezava med mestom in sosednjimi območji, povečanje naložb v javne institucije za izboljšanje učinkovitosti in uspešnosti javne uprave ter okrepitev povezave med evropskim semestrom in kohezijsko politiko z opredelitvijo naložbenih področij.

Poročilo

Poročevalka meni, da je poročilo Evropske komisije dobra osnova za razmislek in poglobljeno proučitev. Komisija trdi, da so togi trgi dela, na katerih prevladujejo kolektivna pogajanja, neučinkoviti.

Osnova težava, ki jo je treba razrešiti, pa je po poročevalkinem mnenju opredelitev povezave med kohezijske politiko in evropsko ekonomsko politiko.

V zvezi s tem je poročilo razdeljeno na tri točke:

Javni dolg in gospodarska rast

Komisija trdi, da javni dolg ovira rast in s tem uspešno delovanje kohezijske politike, v svojem poročilu pa neposredno povezuje kohezijsko politiko z javnim dolgom, pri čemer trdi, da javni dolg dejansko spodkopava zmogljivost strukturnih skladov za spodbujanje razvoja in rasti.

Obveznosti vračanja javnega dolga, ki jih nalaga pakt za stabilnost, po poročevalkinem mnenju zmanjšujejo možnost za javne naložbe, regije, ki zaostajajo v razvoju in so najbolj odvisne od teh sredstev, pa zato trpijo bolj kot druge. Poročevalka poudarja, da naložbe kohezijske politike bolj kot nacionalni javni dolg ovirajo proračunske omejitve. Da bi kohezijska politika lahko spodbujala razvoj in ustvarjanje delovnih mest, je pomembno, da se sofinanciranje loči od proračunskih omejitev, ki jih nalaga pakt za stabilnost.

Povezava med kohezijsko politiko in makroekonomskim pogojevanjem

Poročevalka meni, da je treba mehanizem makroekonomskega pogojevanja spremeniti, da bi preprečili tveganje za naložbe na teh območjih z največjimi strukturnimi težavami. Morebitno pogojevanje bi moralo biti v okviru kohezijske politike in drugih politik Evropske unije bolj kot na upoštevanje makroekonomskih meril osredotočeno na upoštevanje temeljnih vrednot in sobivanja.

Poročevalka poudarja, da bi moralo biti makroekonomsko pogojevanje še naprej upoštevano kot merilo za izvajanje kohezijskih ukrepov, vendar v pozitivni in konstruktivni luči, tj. za spodbujanje reform.

Kohezijska politika in evropski semester

Poročevalka ugotavlja, da se Komisija zavzema za tesnejšo povezavo med kohezijsko politiko in priporočili za posamezne države v okviru evropskega semestra, vendar ne pojasni, kako. Priporočila ne bi smela biti ovira, temveč naj bi regije spodbujala in jim pomagala. Ker je treba začeti izvajati strukturne reforme, zlasti za regije z nizko rastjo, bi morala biti priporočila večletna.

25.1.2018

MNENJE ODBORA ZA KMETIJSTVO IN RAZVOJ PODEŽELJA

za Odbor za regionalni razvoj

Regije EU, ki zaostajajo v razvoju
(2017/2208(INI))

Pripravljalnica mnenja: Viorica Dăncilă

POBUDE

Odbor za kmetijstvo in razvoj podeželja poziva Odbor za regionalni razvoj kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- A. ker je treba zagotoviti stalnost tovrstnih naložb, ki se trenutno izvajajo v drugem stebru skupne kmetijske politike, ker so bistven instrument financiranja za spodbujanje gospodarske rasti ter krepitev konkurenčnosti, inovacij in zaposlovanja na podeželskih in goratih območjih regij, ki zaostajajo v razvoju, in zagotavljajo trajnostni razvoj podeželja; ker drugi steber določa tudi finančne spodbude za naložbe na podeželskih območjih za obravnavo posebnih potreb posameznih območij; ker te finančne spodbude prispevajo k uresničevanju horizontalnih ciljev varstva okolja ter blažitve podnebnih sprememb in prilagajanja nanje; ker prvi steber spodbuja in podpira kmetijske in agroekološke prakse, ki koristijo okolju in posameznike, na primer mlade kmetje, spodbujajo h kmetovanju;
- B. ker je v regijah z nizkimi dohodki in nizko rastjo v kmetijstvu zaposlen občutno večji delež prebivalstva od povprečja v EU-28; ker je ta delež v regijah z nizkimi dohodki petkrat večji, v regijah z nizko gospodarsko rastjo pa 2,6-krat večji;
- C. ker se poročilo o regijah, ki zaostajajo v razvoju, nanaša zlasti na obdobje 2000–2013, vsebuje posodobljene podatke do leta 2014 ali 2015, ne upošteva pa kmetijskega sektorja;
- D. ker politika tega vprašanja ne obravnava prednostno, ker so vlaganja nizka, fizična in digitalna infrastruktura nezadostna, povezljivost majhna, e-storitve pomanjkljive, institucionalne zmogljivosti pogosto nezadostne ali pa lokalnih javnih storitev sploh ni, ker primanjkuje znanja in veščin, zadolženost podeželskih in kmetijskih skupnosti pa je vse večja, kar vse skupaj močno ovira uspešen razvoj donosnih in samozadostnih

podeželskih podjetij in skupnosti, zaradi česar je veliko mladih primoranih zapustiti podeželska območja in se odseliti, s čimer se še povečuje pomanjkanje kvalificiranih delavcev in ogrožajo obeti regije za prihodnost;

- E. ker sta težavi s prilaščanjem zemljišč in koncentracijo lastništva zemljišč v nekaterih regijah EU z nizkimi dohodki velika ovira za pomoč tem regijam pri razvoju in rasti;
  - F. ker je eno od največjih in najbolj zapletenih vprašanj v EU, kako izboljšati razmere na podeželskih območjih, ki bi ga lahko rešili s pametnim pristopom;
  - G. ker se vprašanja enakosti spola običajno obravnavajo na področjih t. i. mehke, ne pa trde politike, kot so regionalne politike, ki prejemajo višjo finančno podporo;
1. meni, da so kmetijstvo, živilski sektor in podeželsko podjetništvo del rešitve za krepitev trajnostne rasti in ponovne oživitve podeželskih območij ter spodbujanje družinskih podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest z omogočanjem širokega in nediskriminatornega socialnega vključevanja, hkrati pa odlično orodje za odpravljanje revščine in neenakosti ter povečevanje ravni dohodkov v regijah, ki zaostajajo v razvoju, pomagajo pri ohranjanju podeželja, spodbujanju ekosistemskih storitev ter boju proti upadanju števila prebivalcev na podeželju in zmanjšanju razpoložljivosti javnih storitev; poudarja strateško vlogo kmetijstva v regijah, ki zaostajajo v razvoju, saj jih preskrbuje s hrano in jim zagotavlja prehransko varnost;
  2. meni, da je treba nameniti posebno pozornost pojavu upadanja števila mladih prebivalcev na podeželju, saj so mladi pomemben vir za gospodarsko in socialno oživitev teh krajev;
  3. ugotavlja, da podeželska območja niso samo območja kmetovanja in pridelave hrane, ampak da na teh območjih živijo tudi milijoni Evropejcev v skupnostih, ki imajo vse manj možnosti;
  4. poziva države članice in Komisijo, naj vlagajo v izobraževanje, da bi pritegnili in obdržali kakovostne človeške vire v kmetijskih regijah, ki zaostajajo v razvoju;
  5. poudarja, kako pomembna so sredstva za razvoj podeželja pri spodbujanju gospodarske odpornosti in teritorialne kohezije teh regij, skupaj s konkurenčnostjo, s pomočjo prilagojenih projektov na podlagi pristopa od spodaj navzgor, naložbami, priložnostmi za sodelovanje in infrastrukturnim razvojem; zato priznava prispevek lokalnih akcijskih skupin k razvoju lokalnih strategij, podpiranju mreženja deležnikov ter oceni in odobritvi posameznih projektov iz pobude Leader, in zato poziva k temu, da bi bolj podprli lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost, tako pa prispevali k reševanju izzivov in izgradnji zmogljivosti; poudarja, da je treba prenašati znanje, regijam, ki zaostajajo v razvoju, pa olajšati dostop do kmetijskih inovacij; poudarja, da vodi vključevanje mladih v kmetijske dejavnosti do večje učinkovitosti, saj prispevajo inovativne rešitve in v kmetijstvo prinašajo najsodobnejšo tehnologijo;
  6. poudarja, da je treba za izpolnitev potreb teh regij ohraniti primerna sredstva EU za regionalni razvoj po letu 2020, upošteva predvsem potencial za rast kmetovanja, pri čemer se ne sme pozabiti na potrebo po nadaljnjem financiranju za vse regije EU, saj posledice globalizacije, podnebnih sprememb ter industrijskega prehoda niso omejene

samo na manj razvite regije, kot je predstavljeno v sedmem poročilu Evropske komisije o koheziji, temveč na primer pomembno vplivajo tudi na redko poseljena območja; priznava pomembno vlogo, ki jo imajo plačilne sheme prvega stebra, zlasti za regije, ki zaostajajo v razvoju, zato poziva, naj se jih ohrani čim bolj na ravni iz sedanje skupne kmetijske politike;

7. poudarja, da pritiski na proračun EU ne smejo ogroziti finančnih sredstev za razvoj podeželja in skupno kmetijsko politiko; poudarja, da bo imel izstop Združenega kraljestva iz EU posledice za vse države članice in bi lahko slabo vplival na podeželske regije; poziva k opredelitvi teh regij in zagotavljanju podpore zanje;
8. poudarja, da mora biti upravljanje z razvojnimi sredstvi za razvoj podeželja bolj prožno, in opozarja, da je treba sredstva za kmetijstvo ločiti od proračunskih omejitev;
9. poudarja, da so potrebne celovite in pravočasne razvojne strategije, ne samo za reševanje nekaterih osnovnih težav kmetijskih regij, ki zaostajajo v razvoju, ampak tudi, da bi povečali njihovo zmogljivost sprejemanja novih tehnologij, ohranjanja in privabljanja nadarjenih posameznikov ter ustvarjanja in spodbujanja novih naložb;
10. meni, da sta povišanje produktivnosti in zaposlenosti v kmetijskem sektorju največja izziva za regije, ki zaostajajo v razvoju;
11. poudarja, kako pomembni so morebitni sinergijski učinki velikega, vendar upadajočega deleža kmetijstva pri skupni zaposlenosti v regijah, ki zaostajajo v razvoju, kar bi lahko bila trdna podlaga za razvoj kakovostnih tradicionalnih izdelkov, kot so izdelki z geografsko označbo, gorski proizvodi in lokalne specialitete, pa tudi spodbujanje prehranske varnosti in trajnostnih okoljskih ukrepov; je seznanjen tudi z možnostmi za razvoj turističnih dejavnosti, zlasti podeželskega in kmečkega turizma; opozarja na poziv Parlamenta iz leta 2015, da bi zaščito z evropskimi geografskimi označbami razširili na nekmetijske proizvode; meni, da bi takšna razširitev spodbudila vsa podeželske regije EU, ker bi dodala vrednost tradicionalnim izdelkom in ustvarila nova delovna mesta v podeželskih regijah; spodbuja Komisijo, naj pripravi zakonodajni predlog za razširitev zaščite geografskih označb na nekmetijske proizvode;
12. poudarja, da je treba podpirati lokalne pobude za predelavo, trženje, distribucijo in potrošnjo lokalnih proizvodov in lokalno trgovino;
13. poudarja, kako pomembni so inovacije, primerna stopnja digitalizacije in izboljšanje storitev na lokalni ravni (zdravstvo, sociala, pošta) in infrastrukture, kar ustvarja ugodne pogoje in dobro podlago za spodbujanje rasti in krepitev kohezije v regijah, ki zaostajajo v razvoju; poudarja, da lahko dobra infrastruktura, zlasti zagotavljanje hitrih internetnih povezav, ki je pogoj za gospodarsko vitalnost podeželskih območij, prispeva k reševanju vprašanja odseljevanja s podeželja in pomaga privabiti visoko kvalificirano delovno silo, potrebno za rast na teh območjih; poudarja, da sta izobraževanje in usposabljanje za ta razvoj pomembna, kar lahko še poveča spletna povezanost; pozdravlja dokument Komisije za razmislek o prihodnosti kmetijstva, ki predvideva večjo koncentracijo naložb na področju krožnega gospodarstva in biogospodarstva, ki ponujata precejšen potencial za zaposlovanje, in razvoj pobude za pametne vasi, ki bo podprla lokalne skupnosti pri digitalizaciji in razvoju infrastrukture digitalnih storitev;

14. opozarja na socialni model kmetijstva in njegove možnosti za povezovanje ljudi na podeželju, zlasti za približevanje kmetijstva državljanom; meni, da je ta model pomembno orodje, ki ponuja različne terapevtske podporne storitve za lokalne skupnosti, hkrati pa povezuje kmete s širšo skupnostjo;
15. ugotavlja, da je polno izvajanje inovativnih projektov, kot je pobuda o „pametnih vaseh“, močno odvisno od razširjene povezljivosti in izobraževanja; poziva k dodatnim ukrepom za zaustavitev odseljevanja s podeželja, spodbujanje družinskega kmetovanja, boljšega okoljskega upravljanja in socialnega vključevanja, zmanjšanja revščine in ustvarjanja novih delovnih mest s pametnim pristopom;
16. ugotavlja, da je spodbujanje sprememb v tradicionalni vlogi spolov, tako da bi imele ženske vse več koristi od regionalne širitve, vrednota sama po sebi in krepi konkurenčnost trgovine in industrije, zlasti v regijah, ki zaostajajo v razvoju;
17. pozdravlja, da Komisija v okviru naslednje reforme skupne kmetijske politike prednostno obravnava generacijsko pomladitev; meni, da bo ta pristop prispeval k trajnosti podeželskih regij EU;
18. ugotavlja, da je postala diverzifikacija za številne kmete, zlasti v regijah, ki zaostajajo v razvoju, nujna za dodatne vire dohodka;
19. poudarja, da so dobro povezana ozemlja, ki izboljšujejo podeželska območja in jih obravnavajo kot prednostna, bistvenega pomena za nadgradnjo dela raziskovalnih partnerstev, tudi pobud evropskega partnerstva za inovacije, da bi lahko inovativne prakse dodatno spodbudile trajnostni razvoj kmetijstva in povezanih podjetij ter rast na podeželskih območjih regij, ki zaostajajo v razvoju; s tega vidika meni, da je treba spodbujati sodelovanje med regijami EU na ravni NUTS 2, saj se zdi najustreznejše;
20. poudarja, da je za zadostno infrastrukturo in socialni kapital v posamezni regiji uporaben teritorialni pristop; poudarja, da so na podeželskih območjih za ublažitev pritiskov, ki jih prinaša kmetovanje, potrebne storitve, kot so poklicno in finančno svetovanje ter svetovanje glede praks upravljanja kmetij; ponovno poudarja, da je treba za ohranitev teh območij zagotoviti javne storitve, kot so izobraževanje, poklicno usposabljanje in zdravstveno varstvo, javne socialne storitve, javni prevoz in javne poštno storitve; poziva države članice, naj proučijo možnosti za nudenje pomoči skupnostim v regijah, ki zaostajajo v razvoju, z ustreznimi orodji za vzpostavitev proizvodnih zmogljivosti, ki ustvarjajo zaprte proizvodne kroge in pomagajo obdržati postopke, ki dodajajo vrednost, v regiji, tako pa ustvarjajo cvetoče podeželsko gospodarstvo in zavirajo odseljevanje s podeželja;
21. poziva Komisijo, naj poskrbi, da na sofinanciranje iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov ne bodo vplivale omejitve Pakta za stabilnost in rast.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	23.1.2018
Izid končnega glasovanja	+: 37 -: 1 0: 2
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, José Bové, Daniel Buda, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Albert Deß, Jørn Dohrmann, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Esther Herranz García, Peter Jahr, Ivan Jakovčić, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurențiu Rebegea, Bronis Ropé, Ricardo Serrão Santos, Czesław Adam Siekierski, Tibor Szanyi, Marc Tarabella, Marco Zullo
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Franc Bogovič, Stefan Eck, Jens Gieseke, Maria Heubuch, Karin Kadenbach, Momčil Nekov (Momchil Nekov), Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik, Hannu Takkula, Tom Vandenkendelaere, Thomas Waitz
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Stanisław Ożóg

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

37	+
PPE	Franc Bogovič, Daniel Buda, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Jens Gieseke, Esther Herranz García, Mairead McGuinness, Marijana Petir, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik, Czesław Adam Siekierski, Tom Vandenkendelaere
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Karin Kadenbach, Maria Noichl, Ricardo Serrão Santos, Tibor Szanyi, Marc Tarabella
ECR	Richard Ashworth, Jørn Dohrmann, Zbigniew Kuźmiuk, James Nicholson, Stanisław Ożóg
ALDE	Ivan Jakovčić, Ulrike Müller, Hannu Takkula
GUE/NGL	Stefan Eck, Luke Ming Flanagan
Verts/ALE	José Bové, Martin Häusling, Bronis Ropé
EFDD	Marco Zullo

1	-
EFDD	John Stuart Agnew

2	0
ENF	Philippe Loiseau, Laurențiu Rebegea

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani

31.1.2018

MNENJE ODBORA ZA RIBIŠTVO

za Odbor za regionalni razvoj

o regijah EU, ki zaostajajo v razvoju
(2017/2208(INI))

Pripravljaivec mnenja: Nicola Caputo

POBUDE

Odbor za ribištvo poziva Odbor za regionalni razvoj kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. aprila 2016 o inovacijah in diverzifikaciji malega priobalnega ribolova v regijah, odvisnih od ribolova¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 4. julija 2017 o vlogi ribiškega turizma v diverzifikaciji ribištva²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. julija 2017 o spodbujanju kohezije in razvoja v najbolj oddaljenih regijah Unije: uporaba člena 349 PDEU³,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1380/2013 o skupni ribiški politiki⁴,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1379/2013 o skupni ureditvi trgov za ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva⁵,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 508/2014 o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo⁶,

A. ker je ribolov, predvsem mali obrtni ribolov, tradicionalna dejavnost, ki zaradi svoje

---

¹ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0109.

² Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0280.

³ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0316.

⁴ UL L 354, 28.12.2013, str. 22.

⁵ UL L 354, 28.12.2013, str. 1.

⁶ UL L 149, 20.5.2014, str. 1.

posebnosti določa identiteto in način življenja prebivalstva na večini obalnih območij v regijah z nizko rastjo (kot so območja južne Italije ter Hrvaške, Grčije, Španije in Portugalske) in regijah z nizkim dohodkom (kot so območja Bolgarije in Romunije) iz zadevnega poročila Komisije;

- B. ker se 12 % svetovnega prebivalstva preživlja z ribištvom in akvakulturo in ker ima lahko zato trgovina z ribiškimi proizvodi velik družbeno-gospodarski učinek, saj se približno 40 % proizvodnje steka na mednarodne trge z letno vrednostjo izvoza več kot 115 milijard EUR;
- C. ker so mali, obrtni in priobalni ribolov ter gojenje lupinarjev ekonomsko, teritorialno, socialno in kulturno pomembni na obsežnih obalnih območjih EU, vključno z otoki in najbolj oddaljenimi regijami, in ker je treba zato ta sektor podpirati in zaščititi pred industrijskim ribolovom in ribolovom velikega obsega ter industrijsko akvakulturo;
- D. ker se pri obrtnem ribolovu uporabljajo ribolovna orodja in tehnike z manjšim vplivom na stanje ogroženih staležev;
- E. ker obrtni ribolov pomembno vpliva na prihodnost obalnih in otoških skupnosti v Uniji, ki zaostajajo v razvoju; ker je treba spodbujati zanimanje mladih, da bi se vključili v ta sektor, in jim omogočiti kakovostno izobraževanje, tudi na področju obrtnega in obalnega ribolova, da bi prispevali k razvoju območij, odvisnih od ribolova, in k ohranjanju prebivalstva;
- F. ker je treba za doseganje največjega trajnostnega donosa uporabiti regionalni pristop, pri katerem se upoštevajo znanstvena merila in družbeno-gospodarska vprašanja;
- G. ker je EU največji trg ribiških proizvodov na svetu in se zato povečuje potreba po dobičkonosnem, a hkrati uravnoteženem in trajnostnem ribolovu;
- H. ker ribolov vse bolj upada, kar dodatno prispeva k hudemu nazadovanju gospodarstva na številnih obalnih in otoških območjih, vključno s tistimi v regijah, ki zaostajajo v razvoju, kar vodi v odseljevanje prebivalstva, ki odhaja na območja, kjer ponujajo boljše možnosti zaposlovanja in izobraževanja;
- I. ker morajo biti ukrepi v zvezi s temi regijami, sprejeti v okviru skupne ribiške politike, trajnostni z družbenega in gospodarskega vidika, da se zagotovi nadaljnja rentabilnost dejavnosti obrtnega ribolova; ker imajo vrste, ki so predmet obalnega ribolova, veliko družbeno-gospodarsko vrednost, čeprav predstavljajo le majhen del komercialnega ribolova;
- J. ker člen 17 Uredbe (EU) št. 1380/2013 določa, da „države članice pri dodeljevanju razpoložljivih ribolovnih možnosti [...] uporabljajo pregledna in objektivna merila [...]. Merila, ki se uporabijo, lahko med drugim vključujejo [...] prispevek k lokalnemu gospodarstvu [...] ker mora Evropska unija v tem okviru nameniti posebno pozornost ribiškim flotam v regijah, ki zaostajajo v razvoju;
- K. ker imajo ženske bistveno vlogo pri obrtnem ribolovu, zlasti pri nalogah, povezanih s predelovalno verigo in gojenjem lupinarjev;

- L. ker je cilj kohezijske politike EU zmanjšati razlike med regijami in državami članicami s spodbujanjem gospodarskega, socialnega in teritorialnega zблиževanja in ker imajo ribiški sektor in sektorji, ki so z njim neposredno ali posredno povezani, pomembno vlogo za razvoj obalnih regij;
  - M. ker imajo sektorji ribištva, gojenja lupinarjev, akvakulture, pomožnih panog, pa tudi sektorja trženja in predelave ribiških proizvodov, zaradi velikega števila delovnih mest, ki jih ustvarjajo, velik družbeno-gospodarski pomen;
  - N. ker se nekatera obalna ribiška območja v regijah, ki zaostajajo v razvoju, nahajajo v bližini gospodarsko razvitih regij in turističnih destinacij, vendar kljub temu ne zmorejo doseči ustrezne gospodarske rasti;
  - O. ker pritisk na uporabo morskih virov v teh regijah že narašča, pri čemer ribiški sektor pogosto postaja marginalen v primerjavi s turizmom, čeprav sta sektorja združljiva in se dopolnjujeta;
  - P. ker člen 349 PDEU priznava posebne socialne in gospodarske razmere najbolj oddaljenih regij, katerih razvoj zaradi svoje stalnosti in součinkovanja strukturno močno otežujejo nekateri strukturni dejavniki (oddaljenost, otoška lega, majhnost, težavna topografija in podnebje, odvisnost od maloštevilnih proizvodov ...);
  - Q. ker je v manj razvitih regijah, zlasti v najbolj oddaljenih regijah, preživetje velikega dela lokalnega prebivalstva odvisno od malega priobalnega in lokalnega ribolova; ker v tem sektorju primanjkuje mladih, ker ni privlačen in ne cenjen, plačilo pa je pogosto slabo;
  - R. ker bi bilo treba za zagotavljanje konkurenčnosti ribiških proizvodov iz najbolj oddaljenih regij na glavnih ciljnih trgih med drugim poskrbeti, da njihova cena ni višja zaradi prevoza;
  - S. ker imata rekreacijski ribolov in turizem, povezan z njim, pomemben ekonomski učinek in bi lahko v te regije prinesla gospodarsko diverzifikacijo;
  - T. ker strategija modrega gospodarstva EU spodbuja in podpira trajnostni gospodarski razvoj na obalnih območjih;
  - U. ker pomorski in obalni turizem v EU zaposlujeta 3,2 milijona ljudi in skupaj ustvarita 183 milijard EUR bruto dodane vrednosti;
1. poudarja pomen ribištva, zlasti malega obrtnega ribolova, ter trajnostnega obalnega in morskega turizma za razvoj vsevključujočega socialnega in okolju prijaznega pomorskega gospodarstva; poudarja pomen diverzifikacije turistične ponudbe s spodbujanjem gospodarsko in okoljsko trajnostnih dejavnosti, s katerimi bi skozi vse leto lajšali in spodbujali dostop do pomorske dediščine, podvodnega in gastronskega turizma ter vodnih športov, da bi ublažili sezonski značaj turizma; meni, da je treba okrepiti finančno podporo za mala in srednja podjetja, ki razvijajo inovativne rešitve za obalni in pomorski turizem, s finančnimi instrumenti, kot je Obzorje 2020;
  2. ugotavlja, da je diverzifikacija skoraj povsod postala nujnost za številne majhne ribiče,

zlasti pa za tiste v regijah, ki zaostajajo v razvoju, saj je njihov dohodek od ribolovnih dejavnosti pogosto nezadosten in se morajo usmeriti v dodatne vire dohodka, kot je turistična ponudba, povezana s sektorjem, na primer turističnim ribolovom; spodbuja Komisijo in države članice, naj skupaj z Evropskim skladom za pomorstvo in ribištvo podpirajo uporabo različnih skladov EU, da bi se razvila ribiški turizem in predelava rib na teh območjih ter tako diverzificirali viri prihodkov; poudarja pa, da taka diverzifikacija nikakor ne sme ogroziti ribolovnih dejavnosti v ožjem smislu in da je treba dejavnosti majhnih ribičev priznati in finančno podpreti tudi v nelovni dobi;

3. poziva države članice in Komisijo, naj vlagajo v usposabljanje in tehnološki razvoj celotnega ribiškega sektorja, da bi pritegnili visokokakovostne človeške vire v regije, ki zaostajajo v razvoju, in zagotovili, da tam tudi ostanejo; poudarja, da so naložbe v človeške vire in spodbujanje izobraževanja v ribiškem sektorju nujni pogoji za doseg trajnostne in konkurenčne rasti; poudarja vlogo, ki jo ima lahko Evropski socialni sklad pri izboljšanju izobraževanja in usposabljanja, tudi na področju obrtnega in obalnega ribolova; poudarja pomen oblikovanja in dela lokalnih akcijskih skupin, ki zagotavljajo podporo ribiškemu sektorju;
4. poziva države članice ter lokalne in regionalne organe, naj zagotovijo trajnostno in inovativno infrastrukturo, na primer tudi hitre internetne povezave, in kakovostno informacijsko tehnologijo, da bi tako pomagali ribičem v regijah, ki zaostajajo v razvoju; pri diverzifikaciji z izboljšanjem tradicionalnih ribolovnih dejavnosti in njihovo uskladitvijo z drugimi gospodarskimi sektorji, zlasti dopolnilnimi sektorji; opozarja na potencial večsektorskih projektov, ki bi spodbudili gospodarski, socialni in teritorialni razvoj najmanj razvitih obalnih regij in izkoristili sinergije med evropskimi skladi, zlasti med Evropskim skladom za regionalni razvoj, Evropskim skladom za pomorstvo in ribištvo ter Evropskim socialnim skladom; poudarja pomen modrega gospodarstva, ki lahko prispeva h gospodarski rasti obalnih in otoških regij, ki zaostajajo v razvoju;
5. poudarja, da je treba podpirati delo in ustanavljanje organizacij proizvajalcev ter medpanožnih organizacij, da bi izboljšali konkurenčnost sektorja in njegov položaj na trgu;
6. poudarja pomen Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo, ki prvič združuje financiranje integrirane pomorske politike in financiranje ribištva s financiranjem Evropske investicijske banke za podporo trajnostnega in okolju prijaznega razvoja ribištva, akvakulture in predelave rib, za diverzifikacijo dohodkov v ribiških skupnostih, ki so odvisne od teh sektorjev, zlasti mali priobalni ribolov, za spodbujanje poklicnega usposabljanja žensk in mladih ter za privabljanje novih podjetnikov v ta sektor; poziva države članice, naj pospešijo uporabo sredstev iz sklada, zlasti znesek, dodeljen usposabljanju in poklicnim kvalifikacijam lokalnega prebivalstva ter vzpostavitvi dejavnosti, ki bi dopolnjevale tradicionalno ribištvo; meni, da je treba ohraniti ali povečati subvencije, dodeljene najbolj oddaljenim regijam za prevoz rib do vstopa na mednarodni trg, da se zagotovijo enaki konkurenčni pogoji, kot veljajo za proizvode od drugod; poudarja, da je treba Evropskemu skladu za pomorstvo in ribištvo v obdobju po letu 2020 dodeliti dovolj finančnih sredstev, da bo lahko še naprej podpiral obalni razvoj regij, ki so odvisne od ribolova;

7. poudarja, da imajo ribiči, zlasti majhni ribiči, v številnih regijah, ki zaostajajo v razvoju, težave pri dostopu do financ zaradi zadolženost in pritiska na javne finance na teh območjih ter zaradi birokratskih in upravnih zamud pri delovanju Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo; zato poziva Komisijo, naj sodeluje z nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi organi in razvije ustrezne finančne instrumente, prilagojene potrebam ribičev in njihovih podjetij; spodbuja Komisijo in države članice, naj izvajajo poenostavljen in hitrejši postopek za uporabo Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo za te regije, ki zaostajajo v razvoju; poziva Komisijo, naj prouči možnost vzpostavitve instrumenta za podporo ribištvu v najbolj oddaljenih regijah, podobnega ukrepom, ki se na področju kmetijstva izvajajo po programu POSEI, da bi spodbujal čim boljše izkoriščanje potenciala ribolova v teh regijah;
8. poziva k doslednemu izvajanju člena 349 PDEU v politikah, uredbah, skladih in programih EU na področju ribištva, zlasti pri Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, da bi se odzvali na specifične težave, s katerimi se soočajo najbolj oddaljene regije;
9. spodbuja Komisijo in države članice, naj skupaj z Evropskim skladom za pomorstvo in ribištvo podpirajo uporabo različnih skladov EU, da bi se razvila ribiški turizem in predelava rib na teh območjih ter tako diverzificirali viri prihodkov;
10. poziva Komisijo, naj v skladu z načeli glede različnega obravnavanja majhnih otokov in ozemelj v okviru cilja trajnostnega razvoja št. 14 uvede podpirne ukrepe na podlagi člena 349 PDEU za financiranje (na ravni EU ali na nacionalni ravni) plovil v najbolj oddaljenih regijah za mali in tradicionalni ribolov, ki celoten ulov iztovarjajo v pristaniščih teh regij ter prispevajo k lokalnemu trajnostnemu razvoju, da bi izboljšali varnost ljudi, upoštevali evropske higienske standarde, preprečevali nezakoniti, neprijavljeni in zakonsko neurejeni ribolov ter dosegli večjo okoljsko učinkovitost, s čimer bi zagotovili obstoj ribiškega sektorja v najbolj oddaljenih regijah;
11. podpira države članice pri vzpostavitvi preferencialnega davčnega režima za ta območja, s čimer spodbujajo naložbe in se borijo proti revščini;
12. poudarja pomen razvoja in spodbujanja trajnostne akvakulture tako za okolje kot tudi za zdravje rib in potrošnikov; poleg tega opozarja, da nima le potenciala kot gospodarska dejavnost, ki zagotavlja dobro plačana in stabilna delovna mesta (že sedaj predstavlja 80.000 delovnih mest v EU), ampak je pomembna tudi za zmanjšanje prelova evropskih ribjih staležev in odvisnosti EU od uvoza rib in morskih sadežev iz tretjih držav; spodbuja države članice in lokalne organe, naj podpirajo projekte modrega gospodarstva in tako pomagajo ljudem v regijah, ki zaostajajo v razvoju, da razvijejo okoljsko trajnostne vire dohodkov; poziva Komisijo in države članice, naj si še bolj prizadevajo za odpravo upravnih bremen, ki sta jim izpostavljeni sektorja ribištva in akvakulture.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	24.1.2018
Izid končnega glasovanja	+: 22 -: 2 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Clara Eugenia Aguilera García, Renata Briano, Alain Cadec, Richard Corbett, Linnéa Engström, João Ferreira, Sylvie Goddyn, Mike Hookem, Ian Hudghton, Carlos Iturgaiz, Werner Kuhn, António Marinho e Pinto, Norica Nicolai, Ulrike Rodust, Remo Sernagiotto, Ricardo Serrão Santos, Isabelle Thomas, Ruža Tomašić, Peter van Dalen, Jarosław Wałęsa
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Izaskun Bilbao Barandica, Ole Christensen, Norbert Erdős, Seán Kelly, Verónica Lope Fontagné
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Tim Aker, João Pimenta Lopes

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

22	+
ALDE	António Marinho e Pinto, Norica Nicolai
ECR	Peter van Dalen, Remo Sernagiotto, Ruža Tomašić
ENL	Sylvie Goddyn
GUE/NGL	João Ferreira, João Pimenta Lopes
PPE	Alain Cadec, Norbert Erdős, Carlos Iturgaiz, Seán Kelly, Werner Kuhn, Verónica Lope Fontagné, Jarosław Wałęsa
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Richard Corbett, Ulrike Rodust, Ricardo Serrão Santos, Isabelle Thomas
VERTS/ALE	Linnéa Engström, Ian Hudghton

2	-
EFDD	Tim Aker, Mike Hookem

0	0

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani

INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU

Datum sprejetja	20.2.2018
Izid končnega glasovanja	+: 31 -: 3 0: 3
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Mercedes Bresso, Steeve Briois, Andrea Cozzolino, Raymond Finch, John Flack, Iratxe García Pérez, Michela Giuffrida, Krzysztof Hetman, Ivan Jakovčić, Constanze Krehl, Sławomir Kłosowski, Louis-Joseph Manscour, Martina Michels, Iskra Mihajlova (Iskra Mihaylova), Andrej Novakov (Andrey Novakov), Paul Nuttall, Mirosław Piotrowski, Stanislav Polčák, Liliana Rodrigues, Fernando Ruas, Monika Smolková, Ruža Tomašić, Ramón Luis Valcárcel Siso, Ángela Vallina, Lambert van Nistelrooij, Kerstin Westphal, Joachim Zeller
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Daniel Buda, Andor Deli, Ivana Maletić, Urmas Paet, Georgi Pirinski, Bronis Ropè, Milan Zver
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Eleonora Evi, Anna Hedh, Bogdan Brunon Wenta

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V PRISTOJNEM ODBORU**

31	+
ALDE	Ivan Jakovčič, Iskra Mihajlova (Iskra Mihaylova), Urmas Paet
ECR	John Flack, Sławomir Kłosowski, Mirosław Piotrowski, Ruža Tomašić
PPE	Daniel Buda, Andor Deli, Krzysztof Hetman, Ivana Maletić, Lambert van Nistelrooij, Andrej Novakov (Andrey Novakov), Stanislav Polčák, Fernando Ruas, Ramón Luis Valcárcel Siso, Bogdan Brunon Wenta, Joachim Zeller, Milan Zver
S&D	Mercedes Bresso, Andrea Cozzolino, Iratxe García Pérez, Michela Giuffrida, Anna Hedh, Constanze Krehl, Louis-Joseph Manscour, Georgi Pirinski, Liliana Rodrigues, Monika Smolková, Kerstin Westphal
VERTS/ALE	Bronis Ropė

3	-
EFDD	Raymond Finch, Paul Nuttall
ENL	Steeve Briois

3	0
EFDD	Eleonora Evi
GUE/NGL	Martina Michels, Ángela Vallina

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani